

OPETUSMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO KUVATAIDEAKATEMIAN VUODEN 2006 TOIMINNASTA

1. TULOKSELLISUUS JA TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

1.1. TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Yliopistolla ei ole budjettirahoitusta täydentävää rahoitusta juuri lainkaan. Yliopiston toiminnan taloudellisuus ei ole kohentunut, mutta toiminnan tuottavuudessa on monelta osin tapahtunut myönteistä kehitystä. Yliopiston toimintamäärärahoja siirtyi vuodelle 2007 yhteensä 1,4 M€. Yliopisto perustelee tätä varustamishankkeiden ja tilavuokrien osittaisella siirtymisellä vauriokorjausten seurauksena.

Yliopiston tulee jatkaa toimia taidealojen korkeakouluyksiköiden yhteistyön tiivistämiseksi.

1.2. TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

Osaamisvaatimukseen vastaaminen edellyttää yliopistolta tutkimusorientaatiota, mutta ministeriön näkökulmasta kehittämisen painopisteen on oltava koulutuksessa ja taiteellisessa toiminnassa. Kuvataideakatemia saavutti ylempien korkeakoulututkintojen tavoitteen. Yliopistolla on paljon kansainvälistä yhteistyötä ja siellä opiskelee huomattavan paljon ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita. Kokopäiväopiskelijoiden osuus ei ole kuitenkaan kasvanut asetettujen tavoitteiden mukaisesti ja opintosuoritteiden määrä on vähentynyt. Edellä mainittu selittyy osittain tiloihin liittyvillä ongelmilla. Täydennyskoulutuksen ja avoimen yliopiston opiskelijamäärät ovat laskeneet eikä avointa tutkintoväylää koskeissa tavoitteissa ole edistytty.

Muusta henkilökunnasta 48 % on määräaikaisissa palvelussuhteissa ja kaikki opetusvirat olivat toimintavuonna 2006 määräaikaisia. Opetushenkilöstön palvelussuhteiden määräaikaisuus perustuu tavoitteeseen säilyttää opettajakunnan uusiutuminen ja tuore suhde nykyaikaiseen taidekenttään. Työtyytyväisyyttä ja työn kuormittavuutta on kartoitettu kehityskeskusteluissa.

Yliopiston tulee ottaa toimintaansa kehittäessään huomioon valmistumassa olevan opetusministeriön kuvataidealan korkeakoulutusta koskevan selvityksen ehdotukset.

Yliopiston tulee kehittää opiskelijavalintoja siten, että yliopistojen yhteishakujärjestelmään siirtyminen on mahdollista vuoden 2008-2009 valinnoissa.

Yliopiston tulee arvioida kokonaisuudessaan opinto- ja ohjausprosessiensa toimivuutta. Yliopiston tulee laatia helmikuuhun 2008 mennessä esteettömyysstrategia.

Täydennyskoulutuksen laatua ja tehokkuutta tulee parantaa sekä huolehtia aiempaa paremmin akateemisen väestön osallistumismahdollisuuksista.

Yliopiston toimenpiteitä perusteettomien määräaikaisten palvelussuhteiden vähentämiseksi tulee jatkaa. Yliopiston tulee henkilöstrategiassaan varautua rakenteellisen kehittämisen ja tuottavuusohjelman aiheuttamiin henkilöstörakenteen muutoksiin.

2. TULOKSELLISUUDEN RAPORTOINNIN ASIANMUKAISUUS

Yliopisto on laatinut tilinpäätöksensä noudattaen pääosin opetusministeriön 18.1.2007 antamaa suositusta yliopistojen tilinpäätöksen rakenteeksi, jossa on otettu huomioon myös Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomuksissa esiin nostamia kehittämistarpeita.

Yliopisto on käsitellyt varsin kattavasti yliopistolle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Taloudellisuuden ja tuottavuuden kehitystä on tarkasteltu aiempaa systemaattisemmin. Toteutunutta kehitystä arvioitiin aikaisempien vuosien tuloksiin ja tavoitteisiin. Toiminnan tuloksellisuutta tarkasteltiin edellisiä vuosia laajemmin tunnuslukujen avulla.

Tulosalueittaisiin kustannustietoihin perustuvien taloudellisuutta kuvaavien tunnuslukujen laskennassa työkustannusten kohdentaminen on opetushenkilöstön osalta perustunut kokonaistyöaikasuunnitelmiin, ei varsinaiseen työaikakirjanpitoon. Tämä merkitsee puutteita esitettävissä tuloksellisuustiedoissa. Lisäksi osa taloudellisuus luvuista on laskettu ministeriön suosituksesta poiketen. Yliopisto ei ole laatinut pyydettyä elinikäisen oppimisen strategiaa.

Sopimuskauden 2007-2009 tulosneuvotteluihin liittynyt tiedonvaihto ministeriön ja yliopistojen välillä tapahtui kokonaisuudessaan KOTA -tietojärjestelmän kautta ja itse valmisteluprosessikin pääosin. Prosessin onnistumisen kannalta tärkeää oli, että yliopiston toimitettavaksi pyydettyjen tietojen luotettavuudessa ja annettujen määräaikaisten noudattamisessa ei ollut merkittäviä ongelmia.

Edellisessä tilinpäätöskannanotossa esitetyt kehittämistoimet ovat edelleen ajankohtaisia. Ohjauksen näkökulmasta on tärkeää, että yliopisto seuraavissa tilinpäätöksissä arvioi nykyistä tarkemmin, mistä mahdolliset tavoitteiden ja saavutettujen tulosten väliset erot johtuvat. Keskeisten arviointihankkeiden ohella niiden tuloksia ja päätettyjä jatkotoimia tulee käsitellä laajemmin.

Yliopiston tulee laatia elinikäisen oppimisen strategia helmikuuhun 2008 mennessä tai muulla tavoin selkiyttää elinikäisen oppimisen tehtäviä tulevassa toiminnassaan.

Yliopiston on huolehdittava, että Valtiokonttorin ohjeistuksen (15.6.2006, Dnro 207/03/2006) mukaisesti vuoden 2007 lopusta lähtien tuloksellisuustiedot sekä suunnittelun ja seurannan asiakirjat julkaistaan Netrassa.

Yliopiston on kehitettävä rakenteellisen kehittämisen ja tuottavuushankkeiden toimenpiteiden, voimavarojen uudelleen kohdentamisen ja henkilöstövaikutusten seurantaan siten, että näistä voidaan luotettavasti raportoida osana tilinpäätöstä.

Yliopiston on ryhdyttävä toimenpiteisiin yliopiston sisäisessä valvonnassa havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Yliopiston tulee ilmoittaa Valtiontalouden tarkastusviraston lisäksi opetusministeriölle 15.8.2007 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt tuloksellisuuden laskentatoimensa järjestämiseksi valtion talousarviosta annetun lain 16 §:n edellyttämällä tavalla.

3. OPETUSMINISTERIÖN TOIMENPITEET TULOSELLEISUUDEN PARANTAMISEKSI

Korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen linjaukset valmistellaan Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman lausunnolle lähtevään luonnokseen kesäkuun aikana. Kehittämissuunnitelman hyväksymisen jälkeen valmistellaan konkreettinen ja yksityiskohtainen toimenpideohjelma helmikuun 2008 alkuun mennessä. Tähän liittyen opetusministeriö käynnistää selvityksen ruotsinkielisen korkeakoulutuksen rakenteesta ja koulutustarpeista.

Yliopistolain ja siihen liittyvien muiden säädösten kokonaisuudistuksen valmistelu käynnistetään välittömästi. Valmistelun aikana kuullaan riittävästi yliopistoyhteisöä ja sidosryhmien edustajia, niin että uudistuksen linjauksille varmistetaan laaja tuki. Tavoitteena on valmistella tarvittavat hallituksen esitykset niin, että ne voidaan antaa eduskunnalle kevätestuntokaudella 2009. Tässä yhteydessä yliopistojen taloudellista autonomiaa lisätään mahdollistamalla yliopistoista julkisoikeudellisia oikeushenkilöitä tai yksityisoikeudellisia säätiöitä. Samanaikaisesti uudistetaan yliopistojen hallintoa ja päätöksentekojärjestelmää.

Yliopistojen ohjaus- ja rahoitusjärjestelmän uudistaminen valmistellaan lainsäädäntöuudistusten kanssa samassa aikataulussa, siten, että vuonna 2009 käytävät kauden 2010-2012 tulosneuvottelut voidaan käydä uudelta pohjalta. Yliopistojen tutkimustoimintaa ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta kuvaavia indikaattoreita ja tilastointia kehitetään osana ohjauksen uudistamista.

Yliopistojen toiminnan laadun ja laadunvarmistusjärjestelmien kehittämiseksi Korkeakoulujen arviointineuvosto auditoi kaikkien yliopistojen laadunvarmistusjärjestelmät vuoden 2011 loppuun mennessä.

Valtion tuottavuusohjelmaa tarkistetaan siten, ettei se heikennä yliopistokoulutuksen laatua sekä tieteen ja tutkimuksen vaikuttavuutta.

Kansainvälistymisen kansallisen strategian valmistelu käynnistetään niin, että uusi strategia on valmis vuonna 2009.

Opetusministeriö seuraa korkeakoulueksintöjä koskevan lainsäädännön (369/2006) toimivuutta ja täytäntöönpanoa yliopistoissa.

Opetusministeriö käynnistää yhteistyössä yliopistojen kanssa selvitys- ja valmistelutyötä avoimen yliopiston kehittämissuunnitelman sekä hallitusohjelmaan sisältyvien täydennyskoulutusmahdollisuuksien laajentamista sekä oppisopimustyyppisen koulutuksen käyttöönottoa koskevien tavoitteiden edistämiseksi.

Opetusministeriö tukee yliopistojen toimia kustannuslaskennan kehittämiseen ja työkustannusten oikeaan kohdentamiseen liittyviä kehittämistoimia ottaen huomioon valtiovarainministeriön kokonaiskustannusmallityöryhmän tulevat suositukset. Merkittävimpana yksittäisenä toimena on opetusministeriön tukema projektimuotoisen tutkimustoiminnan hallinnoinnin kehittäminen.

LIITTEET

LIITE 1 Määrällisten tavoitteiden toteuma